

“Zekerheid over inleveringen, onzekerheid over sociale correcties”

De effecten van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen

Verschillende organisaties en de media hebben al pogingen ondernomen om te berekenen wat de effecten zullen zijn van de besparingen van de Vlaamse en federale regering op het inkomen van de bevolking. Hierbij kijkt men meestal naar het gemiddelde gezin.

De effecten van de maatregelen op de laagste inkomensgroepen zijn minder duidelijk in beeld gekomen. Nochtans is zelfs een relatief kleine besparing voor hen een grote aanslag op hun beperkt inkomen.

Om de effecten van de besparingen op de lage inkomens te duiden, heeft de Decenniumdoelen 2017 beslist deze zelf te berekenen en dit op een transparante en heldere wijze.

Een laag inkomen definiëren we als een inkomen onder de 21.000 euro en afhankelijk van de gezinssituatie onder de 31.500 euro. Het inkomen komt uit loon of uit een uitkering. We onderscheiden vier types gezinnen (zie tabel 1).

Zowel de federale als de Vlaamse regering spreekt regelmatig over sociale correcties, en kijkt dan vooral naar de allerswaksten, vooral de leefloontrekkers. Dit is echter een beperkte groep in Vlaanderen. Het aantal leefloners bedraagt ongeveer 24.000 mensen in Vlaanderen, maar het aantal mensen dat zich bestaansonzeker noemt, ligt met 15% van de Vlamingen een pak hoger. Onze berekeningen neemt deze groep bestaansonzekereren mee in het vizier.

Decenniumdoelen doet wat de Vlaamse regering (ondanks een regeringsbeslissing tijdens de vorige legislatuur) niet heeft gedaan: een armoedetoets toepassen op de regeerakkoorden en de budgettaire beslissingen van de federale en Vlaamse regering.

Elke dag een brood minder

Hieruit blijkt dat de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen zullen wegen op de gezinsbudgetten. Gezinnen met een laag inkomen zullen het met veel minder moeten doen. **Het gaat niet om een paar euro, maar om minstens €50/maand¹ en vanaf 2016 minstens €70/maand minder.** Niet enkel leefloners moeten hetzelfde of meer doen met minder, iedereen die een beperkt inkomen heeft wordt zwaar getroffen. (zie tabel 2 en 3)

We benadrukken dat dit gaat over een minimumbedrag. In werkelijkheid –en afhankelijk van de gezinssituatie– zal de kost voor het gezin per maand veel hoger zijn. Bovendien hebben we hier enkel die elementen meegenomen die niet te vermijden zijn. Als we de besparingen bij bijvoorbeeld ‘De Lijn’ hier zouden bij tellen, dan komen we aan veel hogere bedragen. Evenmin konden we rekening houden met de besparingen in sociale huisvesting, de verhoging van de remgelden bij sommige specialisten, lokale maatregelen en verhogingen van bijdragen voor lidgelden, volwassenenonderwijs ... Wat betekent 50 euro? 50 euro minder betekent concreet elke dag 1 brood minder kunnen kopen.

Sociale correcties: het geheim van de wetstraat

¹ Indien de indexsprong pas in 2016 zou plaatsvinden (zie berichtgeving 6/1/15, zal dit bedrag in 2015 lager liggen. In 2016 blijft hetzelfde bedrag geldig.

De Vlaamse en federale regeringen spreken telkens over bijkomende sociale correcties. De vaststelling is echter dat er wel al veel is afgeschaft, maar nog niet veel bekend, laat staan gerealiseerd betreffende die correcties.

Zijn ze enkel voor de beperkte groep van leefloners? Of zijn ze er ook voor iedereen met een laag inkomen? Wat met de bijkomende besparingen die op ons af komen? Vlaanderen moet minstens 750 miljoen extra besparen en de federale overheid tot 5 miljard. Is er dan wel nog ruimte voor sociale correcties?

Armoede zal toenemen

De besparingen treffen gezinnen met een laag inkomen extra hard. Hoeveel hart hebben onze regeringen voor deze gezinnen?

Met dit beleid zal de verarming toenemen, ook en vooral bij de laagste inkomens die net boven de armoedegrens zitten, want voor hen zijn er geen sociale correcties voorzien.

Initiatiefnemers van de Decenniumdoelen2017 zijn ABVV, ACLVB, ACV, Beweging.net, Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Vlaanderen, Socialistische Mutualiteiten en socio-culturele verenigingen, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, Netwerk tegen armoede, Uit de Marge en Welzijnszorg. Met de actieve en financiële steun van Cera en Stichting P&V. Voor meer achtergrond bij de Decenniumdoelen 2017: www.decenniumdoelen.be

Tabel 1: Overzicht van de gezinstypes en hun inkomenssituaties

Gezinstype → Inkomens situatie ↓	Alleenstaande met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerde n
Leefloon	13 078 euro	19 617 euro	19 617 euro	16 187 euro
Minimum loon + voltijds werkloos	16 551 euro	27 313 euro	27 313 euro	-
Minimumloon	21 000 euro (voltijds)	31 500 euro (voltijds/halftijds) (1,5 werkintensiteit)	31 500 euro (voltijds/halftijds) (1,5 werkintensiteit)	16 848 euro (1 voltijdse loon + 1 voltijds thuis)

Tabel 2: Totaal effect van het Vlaams en federaal beleid in 2015 (in euro/jaar)

Gezinstype → Inkomens- situatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerden
Leefloon	-739,76	-951,22	-606,14	-353,74
Min. uurloon + voltijds werkloos	-189,53	-505,4	-590,32	-
Minimumloon	-273,51 (voltijds)	-462,19 (1,5 werkintensiteit)	-539,44 (1,5 werkintensiteit)	-366,96 (1 voltijdse loopbaan + 1 voltijds thuis)

Tabel 2: Totaal effect van het Vlaams en federaal beleid in 2016 (in euro/jaar)

Gezinstype → Inkomens- situatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerden
Leefloon	-888,03	-1220,36	-938,72	-468,76
Minimum uurloon + voltijds werkloos	-328,89	-765,63	-987,75	-
Minimumloon	-412,87 (voltijds)	-695,88 (1,5 werkintensiteit)	-902,66 (1,5 werkintensiteit)	-481,98 (voltijdse loopbaan + 1 voltijds thuis)